

LOIT REINTAM – 90

12. novembril aga ka 5. detsembril 2019. a toimunud mullapäeval tähistas EMÜ mullateaduse õppetool koos Eesti Mullateaduse Seltsiga mullateadlase bioloogiadoktori, ETA akadeemik Loit Reintami 90. sünniaastapäeva.

Loit sündis Tallinnas koolija kirjamehe ning talupidaja Juliuse ning Hermine peres esimese lapsena. Lapsepõlveaastad möödusid tal Tallinnas ja isakodus Mälivere talus Harjumaal Kernu vallas. Pärast Tallinna Nõmme Gümnaasiumi lõpetamist 1949. a astus ta TRÜ põllumajandusteaduskonda. 1951. a jätkusid õpingud vastloodud EPA agronoomiateaduskonnas, mille ta lõpetas 1954. a kiitusega. Aastatel 1954–1957 oli Loit EPA aspirant mullateaduse erialal. Aspirantuuri jooksul valmis L. Reintami ettevõtmisel Kagu-Eesti mullastiku kaart, kus olid välja toodud peale muldade omaduste ka nende pindalad, seosed reljeefi ja lähtekivimiga ning kergesti omastatava fosfori sisaldus sealsetes põllumuldades. Selle mahuka tööga tegi ta algust Eesti jaotamisel agromullastikulisteks mikrorajoonideks. 1960. a kaitses Loit kandidaadi kraadi muldade geneesi ja geograafia alal ning 1973. a doktorikraadi Novosibirskis NSVL TA Siberi osakonnas muldade geneesi ja klassifikatsiooni alal. Üle 50 aasta Loidi elust möödus aktiivse, sisutiheda ning viljaka teadusliku, pedagoogilise, administratiivse ja ühiskondliku tegevusega. 1977. a omistati talle professori kutse. Aastatel 1953–1999 oli ta Eesti Põllumajanduse Akadeemia ning selle järeltulija EPMÜ agronoomiateaduskonna mullateaduse ja agrookeemia kateedris tööl laborandist kuni professori-kateedrijuhatajani. Loit oli aastatel 1958–1993 ka TRÜ-s õppejõud ja aastatel 1986–1992 Juhtimise Kõrgemas Koolis mullateaduse professoriks. Ta on õpetanud üldist agronoomilist ja metsamullateadust, muldade kaardistamist ja hindamist, erimullateadust, ökoloogiat, loodus- ja keskkonnakaitset. Loidi initsiatiivil avati 1965. a agronoomiateaduskonna koosseisus mullateaduse eriharju spetsiaalselt RPI Eesti Põllumajandusprojektile spetsialistide ettevalmistamiseks.

Aastatel 1963–1966 oli Loit agronoomiateaduskonna dekaaniks, 1965–1992 mullateaduse ja agrookeemia kateedri juhatajaks. Reorganiseerimise perioodil oli ta 1992–1994 ökoloogia ja agrookeemia õppetooli juhatajaks. Ta juhendas üliõpilasi, aspirante, ja doktorante lisaks Eestile ka Moskvast, Peterburist, Harkovist, Wageningenist ja mujalt. Õppejõu staaži tuli tal kokku 100 semestrit.

Loidi peamised uurimisvaldkonnad olid Eesti ja Euraasia mitme piirkonna (Kaug-Ida, Lääne- ja Ida-Siberi, Kesk-Vene kõrgustiku) muldade genees, ökoloogia, geograafia, klassifikatsioon ja kaardistamine, mineraalne, keemiline ja granulomeetriline koostis, huumus ja selle koostis, taim-muld süsteemide

talitlused, mullateaduse ajalugu ning kõige selle õpetamine. Mullauurimise eesmärgil viibis ja töötas ta enam kui 30 riigis.

Loit Reintami organisaatoritööd on võimatu üle hinnata – aastatel 1963–1966 oli ta agronoomiateaduskonna dekaaniks, 1964. a III üleliidulise mullateadlaste kongressi peakorraldajaks Tartus, lisaks mitmete konverentside korraldamine, kraadiõppuritega püsiuurimisalade võrgu rajamine, uue Eesti muldade klassifikatsiooni väljatöötamine, mullamuuseumi rajamine, 50 aasta jooksul õppevahendina kasutusel olnud originaalse mullateaduse õpiku väljaandmise toimetamine, perioodiliste mullateaduse alaste teadustööde kogumike publitseerimine ja mullateaduse kateedri uue maja ehituse organiseerimine Eerikale.

Loit oli osalejaks-esinejaks-organiseerijaks ligi 350 teaduskonverentsil lisaks Eestile ja endisele NSV Liidule ka paljudes teistes riikides üle maailma. Teadlasena esindas Loit biopedoloogilise taim-muld süsteemide geneesi ja ökoloogia uurimissuunaga koolkonda. Trükis jõudis ta ilmutada ca 600 kirjatööd ja toimetada ligi 50 kogumikku, teaduse populariseerimise esinemisi oli tal üle 2000 ja oponendi-eksperdi hinnanguid andis ca 700 doktori- ja kandidaadiväitekirjale.

Loit oli periooditi arvukate nõukogude, organisatsioonide ja ekspertkomisjonide liikmeks ja esimeheks (Eesti Teadusfondi nõukogu, EV haridus- ja teadusministeeriumi teadukompetentsi nõukogu, Rahvusvahelise Mullateadlaste Liidu nõukogu, Euroopa Mullakaitse Seltsi nõukogu), oli Ülemaailmse Mullateadlaste Seltsi asepresidendiks, mitmete doktoritööde kaitsmise nõukogude liige ja esimees, rahvusvaheliselt tunnustatud teadusajakirjade toimetuskolleegiumi liige, Maailma mullaressursside ja klassifikatsiooni komitee liige.

Loit Reintami on autasustatud NSVL Rahvamajandussuutuste Näituse medali, V.V. Dokutšajevi, K.E. v Baeri, ETA ja EMÜ medaliga, Valgetähe III klassi teenetemärgi, ATK Kuldsel Viljapea, Accademia dei Georgofili juubelimedaliga, E. Kumari nimelise loodushoiu preemia ja paljude ministeeriumide aukirjadega. 1989. a valiti Loit Reintam Eesti teeneliseks teadlaseks, 1990. a ETA akadeemikuks mullateaduse erialal, 2000. a Vene Teaduste Akadeemia V.V. Dokutšajevi nim Mullaseltsi auliikmeks ja 2005. a Gruusia Riikliku Põllumajandusülikooli audoktoriks.

1997. a sai Loit Reintamist EPMÜ (praeguse EMÜ) emeritprofessor. Pärast emeriteerumist suutis Loit kogu muu tegevuse kõrvalt ideaalses korras hoida oma isakodu ja olla aktiivne tegevliige Kernu valla Maakomisjonis.

17. jaanuaril 2010. a lakkas tuksumast viljaka teadlase ja organisaatori Loit Reintami süda, ta puhkab Tallinnas Pärnamäe kalmistul.

Eesti Mullateaduse Seltsi ja EMÜ mullateaduse õppetooli nimel,
Enn Leedu